

Latweeschu Awises.

Nr. 24.

Zettortdeenâ 13. Zuhni

1857.

Awischu-sinnas.

Daudsina ka to dselses zeltu no Rihgas us Dinburgu gan taifischocht, ta ka tik wehleschana buhs atnahkufe, tad warr buht gan arri no Rihgas us Selgawu tahdu taifihš. Lai Deewš dohd ir mums to redseht. — Daggad Windhausena lungs tahdus ugguns rattus effoht isgudrojis, ka ir pa schoffeju ar teem warroht braukt; redsehs moi buhs derrigi. — Widsemmes Gubernaments Awises isfluddina, ka Septempera mehnesi Tehrpata saweddihs un rahdihs wissadus rihkus, maschines, lauku un dahrsu auglus, audumus un leetas ko taifa lauzineeki un kas peederr pee laukukohpschanaš. Redsehs moi Kursenneeki arri turpu ko weddihs, lai pasaula reds, zik ir mehš spehjam un prohtam. Awises par to runna un brihnijahš ka schinnis gaddos Latweeschi tik mas ar mahju putnu un bischu kohpschanu puhlejahš, un gribb sinnaht, kalabb tahdu derrigu leetu ne kohp? Warr buht kahds Awischu lassitais to sinnahš teikt. — Rihdsineeki fuhdsahš, ka ar andeli scho gadd ne gribboht labbi isdohteš. Effoht kuggu truhkums un arri prezjes truhkums. Kohku un balku gan effoht papillam, bet kuggi tohs mas nemmoht. — Karra gaddos pee Selgawas pils sawedde bes sinnas dauds ohsolu balkus, klutschus gan lihkus gan taifnus schâ ta isstrahdatus, ta ka jaw waijaga pee karra-kuggu taifischanas. Lai sija dehtu juntu pahr teem un ta stahwejuschi lihds schim. Nu atnahkuschas leelas laiwas, sakka no Zggaunu semmes, kas schohs ohsola balkus taggad lahde un wedd us Pehterburgu. Kad peeminn zik makfa ta weschana ar sirgeem — zittam balkim 10 lihds 14 un wai-

raf sirgu bij peejuhgti — un zik makfahš ta weschana pa jubru, un zik tahdu balku un kohku waijaga weenam weenigam karra-kuggim, un ka tahš zittas leetas, kas pee kugga taifischanas waijaga, wehl dauds dahrgakas, tad dauds mas warr noswert, zik tahds karra-kuggis pawissam makfa, pirms gattaws tohp. Naw ko brihnitees, ka Kalenderi ne gribbejuschi un ne gribbejuschi sahkt ar Kronstattes stipro pilfatu schautees; jo schee warreni muhei gan buhtu stipraki bijuschu ne ka tee simts Kalenderu un Sprantschu kuggi. Pee Sweaborgas schaudamees tee jaw bij dabbuschi baudiht, ka muhsu lohdes kuggu wehderam smecke. Ar wehdera graifehm aisgahjuschi no Sweaborgas, ne gahje wairs us Kronstatti, warr buht bihdamees ka zaurš wehders un Kolera fehriga teem ne useet. Bet naw ko smeetees, bet ko preezatees un pateiktees ka mihtais meers klabt un karra-sinnas naw wairs jaraksta, kaut Awischu lassitaji kabrigi us tahm gan effoht bijuschu. Bet tizzeseet, ka Awischu gahdatajam pateesi grubtati tahš Awischu-sinnas sadabbuht ne ka tahš karra-sinnas bij dabbuschamas. Tadeht ne brahkejeet scho reisi scho masumu. Schinnis deenas irr Kursemmes mahzitaju fa-eeschanas Selgawa (Sinode) arri jauni Zuhni, kur Selgawneekem darba, preeku un behdu deesgan, bet ne kahdas waktas. — 8.

No Sallas-muischas pee Selgawas.

Saimneekam, kam gruntiga mahlu semme, schinni pawassati irr ko nopuhstees un ja schehligs Deewš, no ka wissas labbas dahwanas nahk, us preekschu ar augligu laiku

muhš ne schehlo, tad gan muhſu widdus ſcho gaddinu, kà paplahnu pawaddihs.

Jaw ruddeni muhſu ſehja bija maitata un, kò firmgalwji ne bija ſawà muhſchà peedſihwojuſchi, kweeſchu (pubru) laulus gabbaleem zirteji iszirte. Gefahkumà gan pawaffaris augligſ rahdijahs un jauka zerriba lauzinee-keem firdi ſaktoja, tomehr ta zerriba taggad irr kà nowihtuſe, jo niſna ſalna (5—6 grahdi) uſnahze un wiſſus augluſ apkaweja un eeſtarpà leetus kà ar ſpanneem no debbeſim gahſahs un to ſemmi tà ſaſitte, kà klohnam tappe lih-dſiga. — Dè nu laiſk atkal aplam ahtri pahrgrohfijahs un ſaule bij til karſta, kà kaſchokſ bij jaglabba, kamsohlè jaſtaiga un krelloſ ſtrahdajohſ muggura bij ſweedròs, kà maſgata. Kà prohtamſ flapſch lauſu-klohns ſauleſ karſtumà kà keegelis zepſi ſakalte. Katrſ ſpehku ſaimneekſ gan ar leelu ſteigſchanohs pee lauſu apkophſchanas ſteidſahs, tomehr pee kahrtſchanas tahdi warreni mahlu gabbali tappe iſlauſti, kà brihnumſ bija redſeht, — arkli ſaluhſe, barroti ſirgi apkuſſe un ezzetajam kahjas ſadraggaja. Tahs praſtas ſemneeku kohka-ezzeſchàs kà ſchaggatas pa wirſu lehſaja un ne ſkrambaht ne ſkrambaja un tee appati kohku bluſki tohs leeluſ gruntuſ ne eeſpehje ſaſpaidiht. Dikſkai tee ſaimneeki, kam ihpaſchi lauſu eerohtſchi pee rohſas bija, to ſemmi uſwarreja un labbà laiſkà pareiſi to ſataiſija. — No ſcheem kreetneem eerohtſcheem itt ihpaſchi geldigi bija taſ leelaiſ ohſolu-blukkiſ ar tappahm, tad Wahzſemmes diwjuhgu arklis (ſkattedes 20. to Uwiſ. Nr.) un par wiſſeem tahs dſelſchu Lemmeſchu-ezzeſchàs. — No apdohmiga kaimina mahzijohs to zeetu meeſchu ſemmi ar ſchahm lemmeſchu ezzeſchahm papreeſch ſchkehrſam no-ezzeht un tad tikſkai to uſkahrtahſ, — un redſi! — bija kohſti labſ padohmſ; jo tee grunta gabbali, kaſ nu pee arſchanas zehlahs, bija uſwarrejami, un nu til to ſemmi pehz kahrtas pareiſi warreja iſſtrahdaht. — Arri pee kweeſchu ſehſchanas ſchahs ezzeſchàs kohſti geldigàs.

Laimigs arri taſ ſaimneekſ, kaſ jaw to Wahzſemmes diwjuhgu ſehkſas-arklu (ar trim rittineem un trim lemmeſcheem) bija eegahdajeſ, — jo ar ſcho arklu weens patſ zilwekſ ar diweem ſirgeem wairak ſehkſas weenà deenà warr ee-areſt, ne kà ar muhſu praſtu arklu 3 wihri ar 3 ſirgeem to eeſpehji. — Taſ leelakaiſ labbumſ pee ſcha ſehkſas-arkla wehl ta leeta irr, kà wiſſa ſehkſa weenadi dſikſa jeb ſekſa tohp ee-arta, jo taſ arklis tà irr eerikſtehtſ, kà pehz patiſſchanas tohs lemmeſchus warr dſikſaki laiſt jeb augſtati zelt. — Pehz kahdeem gaddeem gan uſ muhſu puſſi wiſſi ruhpiſi un prahtigi ſaimneeki arri ſcho arklu, kaſ lihds 15 rub. ſ. maſka, eegahdaſeeſ, un Sakkas-muiſchàs Barons, kam luſte un ſapraſchana pee wiſſadeem lauſu eerohtſcheem, irr arri ſcho arklu ſmalſi lizzis iſprohweht, un to tahdà wehrtibà atraddis, kà taggad jaw 10 tahdu arklu no ſaweem muiſchàs ammatneekneem leek uſtaifihſt. — Wehl japeeminn, kà wiſſi ſirni, kaſ preekſch to ſwarrigu leetu bija iſſehti, par wiſſam irr maitati un no-ehſti, tà kà waijaddjeja tohs iſart; arri muhſu auſas irr ſtipri maitatas un raibas, un ne warram ſinnahſt, kà ar teem meeſcheem, kò muhſu ſtiprà ſemme til wehlu dabbujam eekaiſihſt, iſdohſeeſ. — Zeekham lauzineekam uſ muhſu puſſi irr gan kò nopuhſteeſ.

Weidſohſt jumſ ihſi iſteikſchu kahdas dohmas man rakſtoht galwà grohſahs:

1) Mahzees, ak lauzineekſ, no ſkudras (Gal. ſakk. wahrd. 6, 6. un 30, 25.) ne apni-zis un apdohmigi ſawu darbu ſtrahdaht, mahzees no zihrulifſcha, kaſ ſawu ligſdinu taiſohſt ſlawas dſeeſmu dſeed, arri pee ſuhra darba ſirdſluhgſchanà tawa Deewa preekſchà ſteigteeſ, kà taſ Kungſ tawuſ ſweedrus gribbetu ſwehtihſt.

2) Laiſk gan jaw buhtu, kà katrſ ſaimneekſ Kurſemme un Widſemme, kaſ mahjas uſ renti (nohmu) turr, pehz to ilgotohs un dſihſtohs, arri preekſch ſawahm mahjahm eegahdatees tahduſ derriguſ ihpaſchuſ lauſu-

eerohschus, kas jo ahtri atmakfajahs. Deewam schehl, wehl gan kahds pulzinsch lauzineeku ar farwu prahtu aistrachfni tuppe un kà pikkis pee sahbaaka, — pee wezzeem flikteem eeraddumeem lihþ, tomehr labba dalka rentineeku jaw irr prahtà atmohduschees un arri pee lauku-kohpschanas jo deenas jo wairak pehz skaidrakas fapraschanas dsennahs, un tà arri ne kawejahs muhsu Awisem par to gohdu doht, ka tahs allaschin arr par mahju-un lauku-kohpschanu geldigas mahzibas zeklà laisch.

3) Teem lauzineekeem, kam weeglaka semme, ne buhs, kà allaschin noteek, ar skauga azzim tohs tautas-brakhus usluhkoht, kam gruntiga kweeschu semme, bet buhs apdohmaht, ka suhraki tee fweedri irr, kas pee mahlu-semmes apstrahdaschanas pill, un ka tee rentineeki, kurreu lauki leelakà wehrtibà isfwehrti, jo ahtraki istuffschojahs, kad Deems tiklai ar weenu wahju gaddu winnus peemele.

4) Zik tahlu zilweku spreedums sneeds, schis gaddinsch gan buhs kweeschu, tomehr ne rudsu, sirau un ausu gads, tadehl katram saimneekam, kas wehl siraus un ausas flehti glabba, to padohmu dohdam: scho farwu mantibu us preekschu pataupiht un ne wis pahrhoht.

Luhgtum, ka Awischi lappinà arri no Kursemmes augfchpuffes un itt ihpafchi arri no Widsemmes mums sinu laistu, kà tannis stuhros muhsu tautas brahteem pee laukeem rahdahs, lai warretum par winneem firfnigi preezatees, jeb ar winneem kohpà nopuhstees.

(Rakstihds dewitā neddetā.) K—n.

Ir schinni 4tā grahamtinā gaischas un labbas pamahzifchanas par dabbas leetahm lasfamas. No schim tiklai 5 pee wahrda peefaulsim: 1) Pamahzifchana par kometu. Tē plahnprahtigus pamahza, lai ne tizz, ka astes-swaigsne kahdu ihpafchu pasaules nelaimi papreeksch fluddinajoht r. 2) Sinna par Lewenes pilfatu, Welgeru semmē, kas mahza, ka nemeers pohsta, meers barro. 3) Par sirga brihnisch kigu peetizzibu. Pateefigs stahsts, kurrā ne ween sirga garri-ga dabba tohp pahrluhkota, bet arri sirga-kohpejam tas swarrigs wahrds aufis eekleegts: at zilweks, kam prett farwu lohpinu allaschin tahds neschehligs effi!! 4) Pamahzifchana par ugguns-kuggi un ugguns-ratteem. Roschelojam ka gaischakas fapraschanas dehl 147tā lappā arri tahdu bildi ne atrohnam, kas to ugguns-kuggi rahda. 5) Pamahzifchana kà leetus zeklahs. Tē ar ihseem tomehr gaischeem wahrdeem lasfitajeem tohp isteikts, no ka migla rohnahs un un leetus zeklahs. — Wissa grahamatā flaidrā Latweeschu wallodā irr farakstita.

Ur preeku scho grahamtinu kà tahdu usteizam, kas katram pehz dabbas-mahzibahm dedfigam lassitajam atwehlejama, un itt ihpafchi no grahamatneeku beedribahm preeksch istappinaschanas gahdajama. Weidscht ne warram flehpt, ka tahs bildes naw gaischas deefgan, un dascha swehra bilde naw riktiga. Luhdsam zeen. rakstitaju, lai jo ahtri dohd ir to peekto grahamtinu un par to gahda, ka us preekschu arri tahs bildes buhtu teizamas.

Verent, Klasohn, Schulz,
Latw. beedru preekschneeks Latw. beedru preekschneeks Latw. beedru wezjahs.
Widsemme. Kursemme.

• Sinna par jaunu grahamatu.

Pasfaule un dauds no ta kas pasfaule atrohnams. Par mahzibu un derrigu laika-kawekli preeksch Latweescheem. 4ta grahamatina ar 16 bildehm. Makfa 20 kap. fudr. Lehrpattā 1855. Drukkata un dabujama pee H. Paakmanna.

• Wahrdu mihkla.

Diwi wahrdi weenlibds garri
 Woi tu man schobs pateikt warri?
 Pir mam pirmais bohstabs I;
 Waffarā ta jauki sell,
 Ruddeni ta atkal birst,
 Tā kà zilweks wezs arr mirst.

Dhtram pirmais bohstabs t,
Krohdjnueeks dands to nemm eefsch rohlahm,
Ar fo pahrtteef winsch bes mohlahm;
Winfch to allasch tur leef preefschâ,
Kur tam labbuminfch ir eefschâ.

Wahrdu mihsklas usminnefschana no
Nr. 21. irr:
„Lauki — tauki.“

Sluddinaschana.

Pehz Kursemmes liffumu-grahmatas § 124. no Porm-
fahtes pagasta teefas ta nelaika kutfchera Anfscha
Blomberga, Behrenda dehta, — kas pee Pormfahtes
peerastibts un Leel-Eseres Greeschu muischâ peedsimms,
bet nu 23fcha Merza deenâ 1857 nomirris, — ihsti un
peederrigi raddi un mantineeki, kas teefai naw sin-
nami, te tohp usaizinati: par gaddu un deenu, tas irr:
par weenu gaddu, fefchi mehnescheem un trim deenahm
pehz tahs deenas rehkinahst, kad fchi usaizinaschana tre-
fcho un beidsamu reiff Latweefchu Awifes taps isfluddi-
nata, — pee schihs pagasta teefas ar skaidrahm parahdi-
fchanahm un teefas sihmehm peemeldeetes un israhdiht,
fa tee pehz liffumeem tee ihsteni mantineeki tahs Anfscha
Blomberga atstahlas mantas. Tas nelajkis ne ar ral-
steem, bet ar sawas paschas muttes wahrdeem irr no-
spreedis, kâ scho winna atstahlu mantu buhs isdallih.
Ja nu kahdam buhtu kahda prettirunnaschana prett scho

winna mantas nowehleschamu, tad lai tas schinni ter-
minâ to teefas preefschâ isteiz; ja ta ne darrihs, tad win-
na prettirunnaschana pehz fchi termina wairf ne taps
peenemta nedf pallansita. Lai to labbi leef wehrâ. 1
Pormfahtes pagasta teefâ, tanni 27. Aprila d. 1857.
(L. S.) ††† Klahw Spruhde.
(Nr. 76.) F. Sokolowsky, pag.-teef. sftihw.

Zelgawas Bekkera-meisteris Carl Daniel Bran-
denburg darra sinnamu, ka griibohht atkal fahht sawu
ammatu strahdaht, un tadeht luhds: lai winna parradu-
deweji wiffi sanahl 20tâ Juhnijâ 1857 Zelgawâ,
leelajâ eelâ, laupmannâ Silberta nammâ, ka tee tur
sawus wahrdu warretu liff appalsch tahdu grahmatu,
tur tee apschlahs, fa tee lihds 1 Oktobera deenai 1860
no winna nefahdu parradu ne prassihis. Lai tam buhtu
spehla to maijeszepefchannu atkal fahht un spehzigi waldbiht;
jo tad tilkai spehfschoht ar laifu teem tohs parradus is-
malfahht; turprettim ja taggad spreedischoht malfahht, tad
ne buht to ne spehfschoht. Lai grahmata arri fadererehs,
zil un kahdôs terminôs pehz 1ma Oktobera 1860 tad
fahls illatram parradu-dewejam malfahht, teefams ar
laifu wiffi parradi buhs ismalfahht. Ja Brandenburgis scho
apfobhlfchannu ne turrefchoht, tad iffatrs ar teefu to war-
refchoht peespeest. Tohs kas 20tâ Juhnija deenâ 1857
ne buhs atnahlfufchi, Brandenburgis kâ tahdus usluh-
lohs, kas ar scho faderrefschannu irr ar meernu.

Carl Daniel Brandenburg,
Bekkera-meisteris.

Labbibas un prezzu tirgus Rihgâ tai 10. Juhnijâ un Leepajâ tai 1. Juhnijâ 1857 gaddâ.

Maffaja par:	Rihgâ.		Leepajâ.		Maffaja par:	Rihgâ.		Leepajâ.	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 Tschetw. (1 puhru) rudju . . .	2	35	2	30	1/2 puddu (20 mahrz.) dseljes . . .	—	80	—	90
1/3 " (1 ") fweefchu 330—	3	50	3	60	1/2 " (20 ") tabala . . .	1	75	—	—
1/3 " (1 ") meefchu 215—	2	30	2	—	1/2 " (20 ") schlihtu appinnu . . .	—	—	2	50
1/3 " (1 ") auju . 115—	1	10	1	—	1/2 " (20 ") schah. zultu gall. . .	2	80	2	20
1/3 " (1 ") sirnu 225—	2	75	—	—	1/2 " (20 ") krohna linnu . . .	1	75	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudju milt. . .	2	20	2	15	1/2 " (20 ") bracka linnu . . .	1	40	1	—
1/3 " (1 ") bihdeletu " " . . .	3	—	3	—	1 muzzu linnu fehflu . . . 6 lihdi . . .	9	—	—	—
1/3 " (1 ") " fweefchu mil. . .	4	50	3	90	1 " filtu	13	75	13	—
1/3 " (1 ") meefchu putraim. . .	3	15	2	70	10 puddu farlanas fahls	5	—	5	—
10 puddu (1 birkawu) feena	4	50	—	—	10 " baltas rupjas fahls	5	—	4	60
1/2 " (20 mahrz.) fweesta	—	3	30	3	10 " " fmallas "	5	—	4	—

Leepajâ lihds 1. Juhnija d. atnahf. : 55 fuggi un isgahj. 56. Rihgâ libds 10. Juhnija atnahf. : 429 fuggi un isgahj. 259.
Atnahlfufchi : 568 struhgas un 2703 plohsii.

Brishw driffecht.

No juhrmallas-gubernements augtas waldfchanas puffes: Cenzlei-Director W. Gruner, stellw. Censor. Zelgawâ, tai 11. Juhnij 1857,
No. 111.

Zik swehtibas weens weenigs graffis
warr eenest.

Schleseru semmē (Wahzsemme) ne tahtu no Pochtū rohbescheem irr pilsehtina, wahrda Rosenberga. Tur dauds Kattoki dsihwo. Bet winnu widdū miht arri 350 Luttera tizzigi, muhsu mihti tizzibas brahti. Bet schee nabbagi bija ilgu laiku tā awis bes ganna; jo winneem ne bija ne mahzitaja nedz basnizas. Retti ween atnahze us ihfu laizinu kahds mahzitais to draudsi apkohpt, behrnius kristiht, Deewagaldneekus apmeeloht, pahrus laulaht; bet tad atkal palikke bes ganna, bes apkohpfchanas. Gan tur dsihwoja deewabihjigs tee-faskungs, kreisrikteris, kas us wissadu wihsī pehz to dsinnahs, sawam brahtu pulzinam mahzitaju un Deewa nammu apgahdaht, bet wihs winna darbs likahs ilgi weltigs buht. Tad atnahze pee winna jauns kandidahts, Polko wahrda, par behrnu - fskohlmeisteru. Schis tik ilgi darbojahs pee augstahm basnizas tee-fahm, kamehr tam nowehleja, iklatru mehnefi weenreisi saweem tizzibas brahteem kahda leela trakteeres istaba to Ewangeliumu no Kristus pasluddinaht. Pehz tam isdewahs no Kattokeem dabuht wezzu kapsehtas schluhni par fanahlfchanas weetu, bet par to bij jamaksa ilgaddus desmits dahlderu. Tur nu winni turreja kahdus gaddus sawus Deewa wahrduš, un ta draudse ustaisijahs eelsh swehta Garra. Bet kad tas pats kandidahts, pahr ko tas Kungs baggatigi bija islehjis sawu swehtu Garru, winneem bija dohts par ihstenu mahzitaju, un schis nu ik swehdeenās winneem ar spehku to Ewangeliumu no ta

krusta fista Jesus pasluddinaja, tad Kattoki eefahze praasihht ilgaddus par to wezzu schluhni tshetredesmits dahlderus. Tapehz nu jaunais mahzitajs deenā un nakti us to dohmaja, tā warretu sawai mihtai bet nabbaga draudsitei ihpaschu Deewa nammu ustasihht. Bet kur nu tik dauds naudas nemfi? Buhmeisters praasihja dewin tuhkstofchus dahlderus par jaunu basnizu. Kur tik dauds naudas nemfi no masas draudsites? Woi trihsfims dwehfeles spehtu samest tahdu naudas pulku? Muhscham ne. Bet redseet, mahzitajam bija stipra tizziba us to dsihwu Deewu. Winsch, ihstens Deewa behrns buhdams, labbi pasinne tahs durwis, kur ja-eet truhkumā un behdās. Schim sawam mihtam teh-wam debbefis mahzitajs nu ildeenās stahstija sawas reises un sawas draudses truhkumu. Un laikam ne pawelti. So schis winnam eedewe prahta to padohmu: islaist zaur Wahz-semmi drukkatu grahmatu, kurrā winsch wisfeem mihtem tizzibas brahteem sawas nab-bagas draudsites waijadsibu isstahstitu, un winnus luhgtu, schai nahkt paligā ne ar dauds rubteem bet ar grafcheem ween. Un reds! tas ustizzigais Deews, kas wissus zekus sinn, un kurrām wissa nauda peederr, rubti un grafchi, tas pats Deews, kas firdis lohka tā uppes, tas kustinaja nu arri dauds dauds fims un tuhkstofchu brahtu firdis, tā wissi samette, leeli un mafi, arri nabbagi fskohlas behrni un atraitnes sawu graffi, schai nabba-gai draudsei par labbu. Kas nu wehl peetruhke? Nu tas baggats debbefu Tehws bija paklausijis mahzitaja tizzigu luhgschanu. Schis tadeht nu preezigi eelsh ta Kunga wahrda ee-

fahze basnizu ustaisiht us ta Kunga paligu drohschi zerredams. Un winsch kaunâ ne paliffe. So weenadi ween, kad atkal naudas waijadseja ammatneekus aismakfaht, Deews winnam atkal grahamatâs naudu peefuhtija. Un weenadi ween mahzitajs no jauna islaide zaur awischu sinna, zil naudas jau effoht isdewis basnizu usbuhwejoht un zil winnam wehl waijadseja. Bet klausaitees nu arri, kâ satans un wianna kalpi us to dohmaja, mahzitaju eekaitinaht. So kahdâ deenâ schis arri dabbuja grahamatu zaur pasti no Breslawas pilsehtas. Grahamatu nesseis prassa 24 grafchus pastanaudas, un arri sihmitti, kâ mahzitajs scho grahamatu riktigi irr dabbujis un fanehmis. Bet klausaitees, kahdu wella smeeclu besdeewigs zilweks bija isdohmajees mahzitajam par spihiti! So zil naudas bij eelizzis grahamatâ? Weenu paschu graffi ween, un wehl bija rakstijis klah: schê juhs zeenigs mahzitajs dabbufeet pehz juhsu wehleschanahs to isluhgtu graffi; bet effeet nu arri til labbi, zaur awisehm pasaulei sinnamu darriht, kâ juhs scho graffi effat dabbujuschi. — Woi tu nu ne buhtu apflaittees sawâ prahâ par tahdu niknumu? Bet Deews palihdseja mahzitajam arri scho kaunumu panest. So winsch labbi sinnaja, kâ sahtans weenadi kahjâs irr, un kâ schis ween us to tihko, wissadi Deewa walstibai pretti turretees; bet winsch arri no raksteem sinnaja, kâ teem, kâs Deewu mihko wissas leetas par labbu nahk, un kâ Deews spehj wissas leetas par labbu greeft. Winsch tadeht islaide, kâ bij wehlehts, zaur Awisehm to sinnu: kâ riktigi effoht dabjujis no kahda nepasihstama zaur pasti no Breslawas weenu graffi basnizas ustaisichanai par paligu, bet winnam effoht bijuschijaismaffa 24 grafchi pasta-naudas.

Bet nemmeet nu wehrâ, kâ tas schehligais gudrais Deews proht us labbu greeft, kâ nikna pasaule us taunu irr isdohmajees. Dauds Deewa wahrdu mihkotaji ptattâ leelâ Wahzlemmê nu dabbuja to sinnu par to weenu graffi, kâ nikns zilweks bija Rosenberga

mahzitajam fuhtijis. Wissi nu no mihlestibas dsihiti samette dahlderus un grafchus, un fuhtija mahzitajam mihlas grahamatâs klah par eepreezinafchanu prett to niknu grahamatu rakstitaju. No weenas draudses dabbuja mahzitajs 5 dahlderus, no ohtras 3, no zittas 4; un tâ schis weenigs graffis winnam eenesse 26 dahlderus, tas irr wairak par 9 tuhst. grafcheem. Redseet, tâ peepildijahs atkal Jasepa wahrdi: juhs gan effat taunu prett man dohmajuschijâ, bet Deews irr to par labbu nodohmajis. Un jums par preeku gibbu stahstihit, kâ Rosenberges draudse wairs ne kâ nahk us Deewa luhgfschanu wezzâ schukhni bet jau fenn sawâ fkaistâ jaunâ basnizina, kâ tizzibas brahli irr ustaisijuschijâ ar sawahm mihlestibas dahwanahm.

Ru brahli, woi muhsu Pestitajam nantaisniba, sakhoht: ja jums tizzibas buhtu, kâ finnepa graudinsch, juhs warretu kalnus pahstattiht? Matt. 17, 21 un wissas leetas, kâ ween luhgfeet mannâ wahrâ, juhs tizzedam dabbufeet. Mark. 14, 23. C. R—r.

T o h m s.

(Stattees Nr. 23.)

Weenigais dehls saweem wezzakeem wianni manni gauschi mihleja, un wissus man nus nedarbus man pahrfkattija. Retti kahdi reisi mannim zeetaki usnahze par manneem melleem, un par mannu pahrgalwibu. Kad jau pee Deewa galda biju iswests, man lohleschanâ tas pirmâis uummeris kritte, un man bij ja-eet kerra deenestâ. Ak! zil gauschi manni wezzaki Deewu luhdse, lai Deews manni pasargajoht, un mannu dwehfeli glahbjoht.

Wianni mannim pufsbihbeli eedewe, un taween luhdse, lai Deewu bihstotees wissu sawu muhschu, un ne atstahjoht no Deewa luhgfschanahm. Manni kerra-beedri no tam ne sinnaja. Kad es pa brihscham gibbeja Deewa wahrâs lassihit, tad wianni manni ismehje, — paschi eeksch kahrtu-spehleschanas un dserschanas dsihwodami. No winneem zittu ne kâ ne dsirdeja, ne kâ lahstus un Deewa saimofchanu.

Manna firds, Deewam shehl, us wiannu pufsi dewahs, un tehwa un mahtes wahrduas aismirfe.

Daschu gaddu es ta dsihwoju. Tad gaddijahs karsch, un meh's tikkam nosubtiti karrâ. Tannis karrâ=deenâs, kad ar sawahm azzim redseju wiffas tahs breefmas, — redseju, kâ dauds zilweki neschelligi tikke nomohziti, — zitti plikki no sawahm mahjahm tikke isdsiht, un mahjas ar ugguni fadedsinatâs, — un dsirdeju to atstahthu shehloschanâs, un to mirdamu luhgschanâs — tad manna firds palikke nemeeriga eelsch fewim. Es atgahdajohs, ka tehws un mahte mannim bij stahstijufchi no pastara deenâs un no muhschigahm mohlahm. Manna dwehsele tikke pahnemta no leelahm isbailehm. „Kâ es atbildeschu tam muhschigam fohgam kas wiffas firds=dohmas no tahlenes noproht, un wiffu dsihwofchawu flaidri reds? — Schodeen, jeb rihtdeen, warr buht, es ar ahtru nahwi aiseefchu un nahkschu Deewa preekschâ, — kâ tad ar mannim buhs? Gan pee ta karrâ es ne esmu wainigs, bet pee tam es esmu gauschi noseedsees, ka es tik mas par sawu dwehsele gahdajis. Manni grehki manni pasaude. — Ar tahdahm dohmahm es gauschi noskummis dsihwoju, — kamehr man gaddijahs ar weenu wezzu saldatu faeetees. Tas manni prassija, kapehz es tahds noskummis? — Es ne sinnaju atbildet. — Tad winjch fazzija ar mihligeem wahrdeem: Mans brahlis laikam tawi grehki, tawa firds=zeetiba tewi tahdu padarra. Weens ne atgreesis zilweks, kas ta kâ eenaidâ un dufmibâ ar sawu redditaju un tehwu, un ar sawu Pestitaju, tas no ta meera ne sinna, ko ta pasaule ne warr doht, bet tas Kungs Jesus Kristus to dahwina wisseem kas eelsch wiannu tizz, lai arri ne sinn, kahds ne-meers, un kahds karrâ-trohksnis wifsaplahrt buhtu bijis. — Tu tam Apustufam Pehteram lihdsigs, kas fazzija juhâ slihdam: „Kung s palihdsi man, jo es flihksu.“ (Matt.

14, 30). Peegreeses pee to Kungu S. Kr., peesauz wiannu, tad winjch arri tewim sawu rohku pasneeds pehz sawas firds-schelastibas, un tewi israus no taweem grehkeem. Luhds wiannu un fakti: Grehku=deldetajs, es ne warru wairs panest mannu grehku nastu. Peedohd man, ko lihds schim prett tewim esmu noseedsees. Schlihstini manni no wisseem manneem grehkeem, dahwini, ak luhdsams, man sawu meeru. Tad tas mihlais Pestitajs sawas noskumfchanâs deht tewi peenems, jo winjch irr fazzijis: „Kas pee mannim nahk, to es ne ismettischu ahra.“ Zehn. 6, 37. — Schè irr wianna wahrdi, lass tu patâs, un tad meklejees Pestichanu pee ta, kas tas weenigais warr pestiht un grehku=sohdu warr atnemt.

Tad tas wezzais iswille jaunu derribu, un usschibre man tahs weetinas, un es lassiju: Nahzeet schurp pee mannim wiffi, kas juhs behdigi un grubtfirdigi esfat, es juhs gribbu atweeglinah, Memmeet us fewim mannu juhgu un mahzaites no mannim, jo es esmu lehnprahstigs, un no firds pasemmigs; tad juhs atweegloschanu at-rassiet sawahm dwehselehm. So mans juhgs irr laipnigs, un manna nastâ weegla.“ (Matt. 11, 28—30). — Tad nu lai meh's ar drohfschibu peeeetam pee to schelastibas-krehflu, ka meh's apscheloschanu dabujam, un schelastibu atrohdam par palihdsibu ihstena laikâ (Ebr. 4, 16).

No ta laikâ es mekleju grehku peedohschanu ar Deewa luhgschanahm; — es atstahjohs no sawas pirmajas nelabbas dsihwofchanâs, un mannâ firdi un dwehsele atskanneja tee wahrdi, kâ weena engela wahrdi: „Tas zilweka dehts irr nahzis atpestiht to, kas pasuddis.“ (Matt. 18, 11).

Ko tas wezzais saldatâs pee mannim darrijis, to es labbrahrt pee tewim darritu, mans

neredfigs brahlis! — fazzija tas karea-wihrs us to wezzu neredfigu Zohmu. Es tewi redsu eegrimmuschu tahda pascha pasufchanâ, — es esmu tawus netizzibas wahrduš dsirdejis. Tapehz es tewi luhdsu, peegreesees pee to ihstenu ahrsti, tas tawu wahju tizzibu stiprinahs, un tawu dwehfeli ahrstehs. Scho grahmatu, kur es esmu atraddis baggatu eepreezinafchanu to es tewim dohmu; — bet tewim azzu-gaisma atnemta, — pats tu ne warri lassih; woi naw, kas tewim warretu preekscha lassih? —

Zohms atbildeja: Tas sehns, kas manni schurpu wadda, un wakkara mannim atkal palihds no schahs weetas, — mannas mahfas dehls, — tas gan proht lassih. Es tew no firds pateizu par tawu dahwanu, un tewim apfohlohs, ka gribbu us Deewa zekkeem dohmaht.

„Do lai palihds tas debbefutehws;“ fazzija tas karea-wihrs, un rohku fneedsis, aisgahje sawu zeku.

Zohms to paschu wakkaru luhdsahs sawas mahfas dehlu, kad mahja bija pahrgahjis, — un tas sehns wakkara un rihta winnam lassija kahdu gabbalu no Deewa wahrdeem. Winnam dwehsele atspirge, un winsch sawu laiku isdsihwoja un meerâ aisgahje pee sawa Kunga un Pestitaja.

Woi schê naw tâ, ka stahw rakstih; „tee akli reds, tee tifli eet, teem nabbageem tas preezas-wahrds tohp fluddinahs, — un fwehtigs irr tas, kas mannis pehz ne apgrehkojahs? (Matt. 11, 5. 6). — Deewa wahrdi irr ta gaisma

us zilweku zekkeem, — lai arri meefigas azs gaisma suhd, kad dwehseles azs eeksch gaismas, tad tomeht buhs gaisma. Bet zil leela ta tumfiba, ja tawa dwehseles azs irr kauna. Kad tas gaischums eeksch tewis tumfscha irr, zil leela buhs patti ta tumfiba? (Matt. 6, 23).

Mums, kas mehš ar Deewa schelastibu no masahm Deewam aizinati pee tahs gaismas, mums tas darbs irr wehlehts, teem, kas tumfiba dsihwo, to gaismu gahdaht. Mums irr wehlehts, teem nabbageem to preezas-wahrdu fluddinahs. Un zil naw, kas wehl tumfiba fehsh tapat stary paganeem, ka arridsan wehl stary kristiteem laudim? Wehl deewsgan irr to Zohmu, kas netizigi gaida to laiziau, kad pee tizzibas taps peewesti. —

Sauna sinna.

Pehterburgu Rewas uppê 28ta Oktobera wakkara dampkuggis „Sinawš“ no Schlißelburgas nahkdams sakrehjis ar leelo Konstantina dampkuggi. Leelais kuggis masam tahdu zaurumu eedaufijis, ka schis (Sinawš) tuhdat nogrimmis. Gan laiwas no mallu mallahm faskrehjuschas un kahdus 49 zilwekus isglahbuschas, bet 10 zilweki effoht noslikufchi, stary teem ihsti teizams un tohti mihtohts wihrs, W. E. Moriz, kas 19 gadus par mahzitaju bijis pee Pehterburgas Lutteru Annes basnizas. Winna behres israhbijees kahds gohdigs Kristus kalps bijis; jo ar affarahm winnu pawaddijufchi ne-isfkaitams pulks augstu kungu un zilweku no wisfadahm kahrtahm. Lui fwehti dufs no sawas darboschanas! —

S—3.

S i n n a.

Pateizam par juhfu dahwanahm: zeen. J. m. mahz. E. f. d. no Kurssemes; — zeen. Sk. d. mahz. G—t. no Kurssemes; — zeen. Kr. z. b. g. mahz. T. . . . g. ng Witepfas G.; — zeen. B—g—l. mahz. K. . . . t. no Kurssemes; — zeen. Mas. S. z. mahz. E. R. no Widssemes; — zeen. R. z. w. mahz. D. b. r. no Widssemes; — zeen. A. U. E. G. no P. . . bb. Widssemes; — zeen. E. F. S. no G. Kurssemes; — zeen. J. K. f. n. no Upp. m. Kurssemes; — zeen. R. U. no Widssemes; — zeen. Sch—b. g. no St m. . . r. m. Widssemes; — un wehl zitteem, kas fennal jaw sawas dahwanas shtitijufchi. Tahs irr derrigas gan un tahs dohfm lassih, ta ka Awises ruhmes un isdewiga weeta buhs. Pateizam no firds.

S—3.

B r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernements augnas waldischanas ruffes: Oberlebrer G. Blase, Censor. Jelgawa, tai 18. November 1857.

Uwischu

peeliffums.

Missiones

sinas.

Nr. 24.

1857.

XV. Par Deewa walslibu paganu starpâ.

5. Taks fallas leelâ Kluffâ juhâ.

2. Jauna - Selante.

1.

Jaf. 9. 10. Wusch mahzib teem paganeem meeru. Un winna waldischana buhs no weenas juhâs libds ohtrai, un no taks uppes libds pasaules gallam.

„Es tewi luhdsu.“ No ka tas praweets to fakka? Juhâs sinneet, mihtee lassitaji, ka wusch kambarjunkurs no Mohru-semmes to nabbaga fargu Wihlippu (Ap. darb. gr. 8, 34) tâ prassija, lai wusch tam isstahstoh to weetianu no Tesaijasa ta praweefcha gramatas, to patlabban lassija. Ja nu kas tâpat gribbetu prassih: Kas tas irr, kas teem paganeem meeru mahza, un ka waldischana buhs no weenas juhâs libds ohtrai? — tad newaijadsetu ihpaschi preefschâ zelt ta pascha praweefcha Zakariasa wahrdu, kas fakka: raugi taws Rehnisch nahf pee tewim, taisns un wusch irr weens Pestitajs, nabbags, un jah us weenu ehseli un us weenu jaunu kummeku taks ehsela mahtes. Bet mums waijadsetu tiklai us scho fallu, Jaunu - Selanti, rahdiht, mums waijadsetu tiklai usrahdiht, kahdi winnas fallas eedsihwotaji preefsch 24 gaddeem bija un kahdi tee taggad irr. Tad jaw ikkats warretu saprast, ka Jesus Kristus muhsu dahrgais Pestitajs tas ween irr, kas negantus un niknus, dusmu un atreebschanas pilnus paganus par meerigeem un laipnigeem

lautineem, paganus, kas zilweku affinis dschre ka uhdeni un zilweku meefas ehde ka maifi, par mihligeem Deewa behrneem darra. To tas ween irr darrijs, kas sauzahs: meeral-leeskungs, kas ar sawu ganna fiksi plehfigus wilkus pahwehersch pahre lehnahm awim un zaur sawu swehtu Garru to zilweku firdis atdsemdina. Un wusch to tur Jauna - Selante irr darrijs arri tadeht, ka wusch tizzibu un zerribu atkal pamohdinatu, kad ta gribb apmirt un peekust. Kad winnu reis jums stahstijam par Jaunu - Dllanti jeb Australiu, un tur gandrihs nekahdus augkus tee missionari ar wissu sawu grubtu puhlinu ne warreja sanemt, tad warr buht daschs missiones draugs buhs nofkummis un sawâ prahâ dohmajis: pawelti tik wissa ta leela darboschana, pawelti arri winnas dahwanas un luhgschanas preefsch nabbaga paganeem. Ka juhâ nu tâ wis nedohmajeet, tad schoreis jums gribbam ar preeku atkal stahstih, kahdas leelas un brihnischligas leetas te Jauna - Selante tas Kungs irr darrijs, ka wusch sawu swehtu wahrdu fluddinashanu un sawu kalpu netizzibu un pazeeshanu irr baggati swehtijis. Kad tu, mihtais lassitais, Jauna Dllante ihpaschi Sidnejas pilsfata kuggi eekahpi un kahdas 300 juhdses us rihta pussi aisbrauzi, tad tu nahksi pee diri, gandrihs tik pat leelahm fallahm. Ja irr Jauna - Selante. No schahm fallahm ta weena kas us seemeta pussi stahw, sauzahs Ikanomawa, ta ohtra us deenas widdus pussi irr Poinama, abbas zaur juhru irr schirtas ar trim juhdschm. Schahs fallas pirmais no

Ciropäeem usgahje Dllenderu fuggineek's
 Tasman's 1643. g., bet ohtru reisi tabs
 tappe sinnamas zaur Calenderu fuggineeku
 Ruhl (Cook) 1770 g. Abbas kohpâ irr
 lihds 4500 □juhdses leelas, un tomehr wairak
 neturr dsihwotaju kâ 180,000 t. ir., gandrihs
 trihs reis masak kâ muhsu Kursemme. Schahs
 fallas wiinnâ semmes-lohdes pussê mums stahw
 gluschi prettim, tâ ka tur pawissam sawada
 buhschana, prohti, kad mums deena, tad tur
 uakts, kad mums wassara, tad tur seema.
 No schahm fallahm ta kas prett deenas widdu
 Poënama, irr mas wehl pasihstama, jo tai
 irr augsti kalni ar struppahm un stahwofschahm
 pagahsnehm, kas lihds pat juhras mallai sneeds
 un to peebraukschanu darra gruhtu. Jo wai-
 rak ta ohtra falla Skanamawa irr pasihstama,
 jo tur tee kalni masaki, jautas eeleijas, pa-
 kalni, brangi meschi un dauds leelas un masas
 uppes un esari fuggineekeem jaw no tablenes
 spihd azzis un fohla labbu mittelli. Un tã
 arri irr. Ta semme irr par brihnumu augliga,
 gais labb un wesselig's, ne parleeku karsts,
 ne parleeku falts. Palmas un wihges kohli
 un zitti auglus nesdami kohli tur atrohnami,
 meschôs sawadas sortes obsoli, kas lihds
 80 pehdu augstuma tiklai fahk sarrus islaist
 un 7 pehdu resnumâ irr; semme wissur tã kâ
 klahr apklahta irr ar papardeem, kas lihds
 10 pehdahm aug un tik beesi stahw, ka aplam
 newarr zaur teem zauri laustees, un ka no ee-
 fahkuma waijadseja 6 sirgus weenam arklim
 aisjuhgt, kad gribbeja plehsamu plehst. Bet
 pahr wisseem tur teizama tahda sawada sorte
 linnu, kas septinu pehdu augstumâ aug, un
 tik stipri, ka wirwes jeb audeklu no teem
 istaititu drohschi warri pufsgaddu uhdeni tur-
 reht, un tomehr ne samaitasees. Swebri
 plehsigi un tschuhskas tur ne effoht nekahdas,
 bet pasaul dauds putnu, kas ar sawu flaisstu
 spalwu un ar sawahm faldahm dseefminahm
 azzis un firdis eelihgsmo. Dirmee no Ciropas
 atnahzeji zittus kustonus tur ne atradde, ka
 ween schurkas un sunnus, un no sirgeem, gob-
 wehm un zuhkham, kô atradde, teem eedsih-

wotajeem tik lohti bail bij, ka gribbeja tohs
 nokaut. — (Turplikam beigungs.) G—r.

Pat juhras gallâ!

Kur man buhs no-eet preeksch tawa garra?
 un kur man buhs behgt preeksch tawa waiga?
 Kaphschu es us debbesim, tad tu tur effi, jeb
 darrischu es sawu gultu ellê, raugi tu tur arri
 effi. Remschu es aufekka spahrnus un palit-
 schu pat juhras gallâ: tad ir tur tawa labba
 rohka manni turrehs. Dahw. ds. 139, 7—10.
 Schis Dahwida wahrds irr bikkerris pilns
 Deewa dusmibas, bet arridsan bikkerris pilns
 Deewa schelastibas. Schis wahrds irr breef-
 migs wisseem tihscheem grehzineekeem, kas
 tam Kungam gribb isbehgt, kam azzis irr kô
 ugguns leesmas. Ta semme irr gan leela,
 bet kas dohs us tabs weenu paschu stubriti,
 kurrâ tu warretu paslehptees preeksch ta taisna
 fohga un atmakfataja dusmibas! Winsch
 Sonu irr atraddis juhras dsikumds; ir tewi
 winsch sinnahs atrast, jebchu tu arri behgtu
 lihds pat juhras gallam. Bet schis Dahwida
 wahrds irr arridsan falds eepreezinaschanas
 wahrds wisseem pasudduscheem zilweku-behr-
 neem, kas ta Tehwa laipnigu waigu eeksch
 firdspateesibas melle. Jebchu tu pawissam
 atstahs un weentulis buhtu, tomehr tas wissur
 atrohnams. Effi tahkâ, sweschâ mallâ, pat
 juhras gallâ, effi tahku no tehwa mahjahm un
 no mahtes firds, effi tur, kur nekohda basniza
 nestahw un kur nekahda kristiga draudse ne
 dseed no Deewa brihnischliga mihlestibas-dar-
 ba eeksch Kristu Jesu: tad tawa Kunga gai-
 schas schelastibas azzis tewi ir tur atrohd un
 tewim, — ja tizzi ween, to muhschigu dsih-
 wibu dohd.

Abbas pusses scha eefahkumâ minneta Dah-
 wida wahrda, — tikpat wiinna fohdibas, kâ
 wiinna eepreezinaschanas, — irr brihnischliga pa-
 teesibâ parahdijuschees weenâ fallâ pat juhras
 gallâ, prohti Pitkairnas fallâ, kas wee-
 na patti leelâ Kluffâ juhrâ starp Affiju un Ame-
 rikû, pufszekâ starp Panamu un Jaun-El-
 lanti jeb Australiju (skattees Amerikas lant-

lahrtē). Dhtrā Zuhli 1767tā gaddā pirmais scho fallinu no kugga mastes galla eeraudsija tas, ka wahrdu ta nefs, prohti jauns kugga wirfneeks Pitkairns. Kad tas kuggis, kurrā tas deeneja, peegahje klahtaki, tad atradde kuggineeki gan lohti masu — ja wissaplahrt mehritu, tik 1½ juhdes leelu, — bet it mihligu, ar brihnischkigeem jautumeem ispuschlotu fallinu. Wissaplahrt pazehlahs ar brangeem kohkeem beesi apauguschī kalni un starp scheem isplattahs mihligas eeleijas un tell uppite us juheu dohdamees. Bet eedfihwotaju tur pawissam neredseja. Labprahrt buhtu tas kugga kapteine ar saweem laudim mallā kapis; bet pee-eeschana liklahs bailiga effusi deht juhreas klintim un straujeem atwarreem; tapeh3 kapteine, to atrastu fallinu sawā juhreas lahrte peesihmejis un Pitkairna wahrda lizzis, atkal ar sawu kuggi aisgahje prohjam. Pitkairns bija nu gan pats pirmais scho fallu eeraudsijis, bet kuxi zilweki bija tee pirmee, kas tur eekahpe? Tee irr laudis bijuschī, kas schē pat juhreas gallā, gribbeja behgt un flehptees preeksch Deewa waiga. — 1789tā gaddā gahje Kalenderu kuggis no Taiti fallas ar labdinu us Wakkar-Indijas fallahm; bet tas kugga kapteine, Bleis wahrda, zeetsirdigs, pikts un launs no darbeem buhdams, kā Nabhals, (1 Sam. 25) ar saweem matroscheem tik bahgi un neschehligi dsihwoja, ka schē, aismirsdami to Apustuta wahrdu (gr. us Reem. 12, 17, 19.) ne atreebeetes paschi! man peederr ta atreebschana; es atmakfashu, fakka tas Kungs — un ar sawu stuhmanni Krishjahni Wletscheru dumpi zehle prett sawu wirfneeku. 28tā April 1789 gaddā, faulei spohschī lezsoht, usmohdinaja nikni, besdeewigi dnmpineeki sawu kapteini un, rohkas tam us muggura sehjuschi, to tik ne plikku isstuhme ahra pee kugga mallas un nolaide to ar 19 matroscheem, kas sawu kapteinu ne gribbeja atstah, nei tik breefmigi apgrehtotees, masā laiwinā juhra eekschā, us kahdahm deenahm ween maifi, galku, uhdeni un kompassi (tas irr addata ar tahdu tehraudu gallā, kō Mag-

neetu sawz, kas arweenu us seemeka pussi ween rahdidama kuggineekeem palihds sawu zektu juhra taifni nolemt) nabhad sineem lihdsi dohdami. Tad tee, nebehdadami par sawu brahtu kleeegschanu un luhgschanu, — to masu zilweku pilnu laiwu isstuhme kā muldinu ne-ismehrojamā un breefmigā juhreas tukfnesi. Nu — tā sawze tee laundarritaji, — nu tik ahtri atpakkat us Taiti fallu! jo tur tee 23 neddelas wissadās meefas lustes un kahribās bija dsihwojuschi. Peh3 kahdahm deenahm tur noktuuschī, weentefigus falleeuschus lehti par sawu padarritu gruhtu noseegumu ar mektu stahsteem peemahnija un nu tur tā dsihwoja, kā Gal. gudr. gr. 2, 6—8 no teem gekkeem un besdeewigeem rakstih3 stahw. Bet ar wissu plihteschanu un wahrtsichanohs neschlihtu preeku dublōs winnu sinnama firds ne palikke meerigaka. Weenumehr tee garrā redseja ta juhra isstumta kapteines un to zittu matroschu nahwes bailes un pohstu; allaschin skanneja winnu ausis to nelaimigu gaudas un luhgschanas. Tee redseja winnus woi baddā mirdamus, woi juhreas dibbeni slihtdamus, jeb tee dsirdeja, kā winni, kaut kahdā mallā isglahbti, us Deewu brehze, ka winnus atreebtu pee winnu slepkaweem. Ta muhschiga taifna fohga azzis redseja winnu trakku lusteschanohs un winneem nebija nekahds meers. Sazzija tadeht sawā starpā: dohsimees tahlaki juhra eekschā; kas sinn tur winna waigam isbehgim. Un 9 no teem pasudduscheem dumpineekeem gahje tai sagtā kuggi ar Wletscheru tahtaki un 6 wihri ar 12 feewahm no Taiti fallas gahje lihds. Usmettuschees kahdai atstah tai fallai tee to nehme apzeetinah3 ar wallem un skanstehm; bet ir zaur tahm tā Kunga azzis skattijahs zauri. Gahje atkal tahtaki, paschi nesinnadami kur eet, kur ne-eet. Un tā tikke schē no firds nemeera un bailibas apfahrt dsennati laundarritaji wissu peh3 us Pitkairnas fallu nomesti. Nu, dohmaja tee pee fewim, schē, pat juhreas gallā, Winna rohka muhs ne atraddih3. Tee stahwi alminu kaln u plaisumi un tahs affas klintis fallai wissap-

fabrt schitte teem stipri fargi effuschi, kas ikkatru leelaku kuggi un ikkatru nodeweju atbeedehs nohst. Schè tee nu masàs laiwàs wiffi zehlehs mallà ar wiffu farwu atwestu mantu; bet paschu kuggi, winnu grehka leezineeku, tee gluschi fadedsinaja. Ak, schihs leesmas bija atspihdums ween ta ugguns = grehka winnu sinnamà firdi, ko tee schè zerreja nodsehst, bet ne isdewahs! —

Eekams tablaki stahstu, mihli lassitaji, eefim usmelleht to laiwu ar to nelaimigu kapteini un winna draugeem, redseht, kà scheem irr gahjis. — Kad 40 deenas eeksch ne-istezamahm mohkahn un nahwes breefmahm bija apfabrt mehtati tappuschi, likka tas stiprais Deews, kas pilnigi ispesti un pee ka irr tahs iswefchanas no nahwes (Dahw. ds. 68, 21), laiwinu pee-eet pee Timores (skattees Ufiass lantfabrtè) fallas, kur kristigi eedsihwotaji no Ollenderu semmes, Kuhpang pilfata, winnus mihligi fanehme un apkohpe. Bet tee bija dsihwi kauli ar ahdu ween, meefas weenàs tulsnàs un wahtis, ar kahdahm fkrandahm ween kas ap tahm karrajahs. Tahdi wiini bija palikkuschi zaur badda un slahpju-mohkahn, zaur zihnischanohs ar wehtrahm un wikneem deen' un nakt' un zaur affinainu kauschanohs ar weenas fallas paganiskeem, nikneem eedsihwotajeem. Domehr ar wiffu schehligu kohpshanu 4 no winneem, pehz tahdahm isredsetahm gruhtahm mohkahn, drihs nomirre. Tee zitti dewahs ar pirmo kuggi us Ollenderu semmi. Schè wisseem, kam tee zaur Deewa schehlastibu isglabhti to tumshu warrasdarbu stahstija, firds winnu deht eeschehlojahs un ikkatrs wehleja, ka tee laundarritaji tai pelnitai laizigai sohdbai ne isbehgtu. Tapedhz fuhstija Ollenderu waldischana tuhдалит kaxa-kuggi us Kluffo juheu, tohs dumpineekus rohka dabbuht. Un redsi, atradde Taiti fallà wehl 14 no teem tur palikkuscheem, no kurreem zitti, us Ollenderu semmi westi un

tur noteefati un pakahrti tappe. Bet to kuggi ar Wletscheru un winna beedreem ne warreja un ne warreja useet. Mehs sinnam, kur tee jamekle un no-eima atkal pee winneem us Pitfairnas fallu. —

(Turplikam waitaf.)

Zaunas sinnas.

5 Nowemberi Umburgas ohsta Armsamahzitajs no Ermanburgas farwu missiones kuggi Kandazi (skattees Patw. Urwifis Nr. 7. 1856, kur par scho kuggi skaidrakas sinnas dohtas), — us to eeswehtijis, ka schis nu jaw trescho reisi ees us deenas = widdus Awriku. Scho reisi ees ar 12 missionareem kas no Ermanburgas missionaru-flohlas islaisti; ees wehl zitti ar seewahm un behrneem lihds, pawiffam kahdi 42 zilweki, kas tur pe nabbaga Kapperu un Gallas tautahm griht usmestees. Lai Deews Kungs tohs schehlig wadda. Armsamahzitajs Umburgas pilfata Turra basniza ar wisseem missiones beedreem un draugeem papreeksch Deewa kalposcham noturrejis. — Ka pats Annoweru Kehniaf ar scheem missionareem laipnigi isrunnajeem to effat lassijuschu missiones sinnas Nr. 23. — Nu tiklai kahdi gaddi, kamehr tahdu missionaru flohlu schis teizamais Armsamahzitajs Ermanburgas fahdschi (zeemà) Lihneburgas tufnesi fahzis eezelt, — un redsi, ar ta Kungaga paligu no schi masa eesahkuma jaw. tahda teizama leeta zehlusces. — Ja tas Kungas swehti, tad no masuma dauds tohp; — bet ja tas Kungs to nammu ne ustaisa, tad darbojahs welti kas pee to strahda; ja tas Kungs to pilfatu ne pasarga, tad wakte tas fargs welti. Tas irr welti ka juhs agri zekatees un wehlu nomohda paleekat un ebdat farwu maisi ar behdahm, tee scham, faweem draugeem dohd winst meegu. (Dahw. ds. 127, 1. 2.) S-z.

B r i h w d r i t k e h t .

No juhrmallas-gubernements augstas waldischanas puffed: Oberlehrer G. Blaese, Genfer. Jelgawà, tai 26. November 1857. No. 222.